

דוקטור לצחוק

הסיפוק האמנותי בא קודם, ואם לא להצטעע — אז הוא משולב בכספים רבים. עכשיו הזמינו אותי לכתוב סידרה קומית לטלוויזיה הלימודית, לרוב ההפתעות. אני גם כותב כמה מחזות קצרים לתיאטרון החדש שבנוה צדק.

אסיסטנטית

דוקטור אין אמנם אשה חור קית, אבל יש לו אסיסטנטית חוקית ביותר, ששמה נאוה לוי. נאוה למדה תיאטרון בבית צבי, והכירה את אריה כשהוא ביום את קרנבל החיות. "אני הייתי ליצי נית", אומרת נאוה. "אני יודעת שאני לא נראית, אבל אני מאוד ליצנית ומצחיקה. בקרנבל הייתי ליצנייה של ג'החיות התלאביבי, והחלפנו שם את החיות האמיתיות.

(המשך מעמוד 45)
לולי, שאותו איאפשר להראות בקריאת הטקסט, אלא רק על הבימה. וזאת הבעיה העיקרית, אי אפשר להבין זאת על הדף. לכן אני טובל כמו כל הקומיקאים ש- הם גם יוצרים".
אריה אינו מכיר עוד מישהו בארץ שהוא דוקטור לצחוק. גם בעולם לא עשו הרבה דוקטורטים בשטח הזה. בכלל, זה נושא שלא עוסקים בו רבות. לא נכתבו הרבה מחקרים גדולים עליו. מאמרים אפ- שר למצוא, וכשמחפשים ספר בי נושא הוא בדרך-כלל ישן ועשוי כקובץ של מאמרים.
מה עשית עם התואר?
"הוא שוכן כבוד בין כל התעוררות בספריה בדינרית, תקוע בין כל הספרים כדי יתקמט."
צחוק הוא דבר שיכול להתלוות לכל מצב-רוח. ממצב-רוח טראגי דרך מבוכה, שימחה ועד לסיפוק

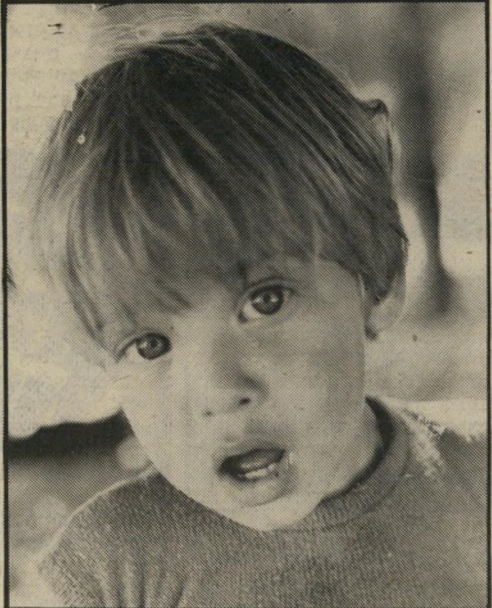
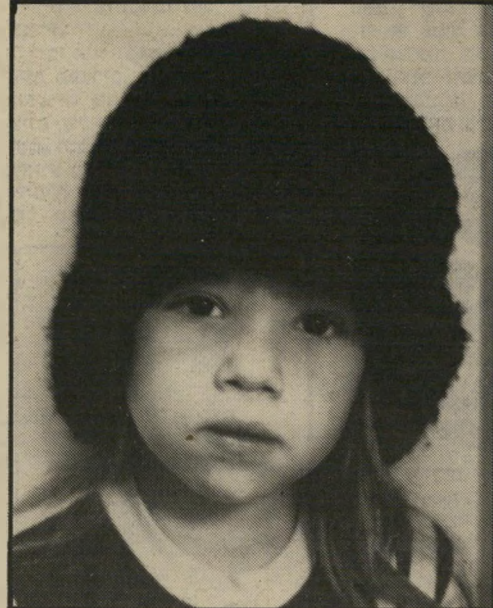
שבת שהוא ידע שהתאהבתי בו בי- דמיון. גם לסיפור קוראים 'הכנה לרומן'. זו היתה מק פנטזיה כזאת. סיפור על החמצה ולא על דברים שקרו. כמובן, לא חשבתי שכולם חכמים כאלה ויזונו ביואל קן את יורם קניוק, אבל אם כבר זיהו, אני רוצה שכולם ידעו: לא היה בינינו רומאן. לא התכוונתי לכתוב ספר רכילותי. רכילות בעיני היא וולגריזיה של הספרות, ואני מתנגדת לה."

שעמוס עוז

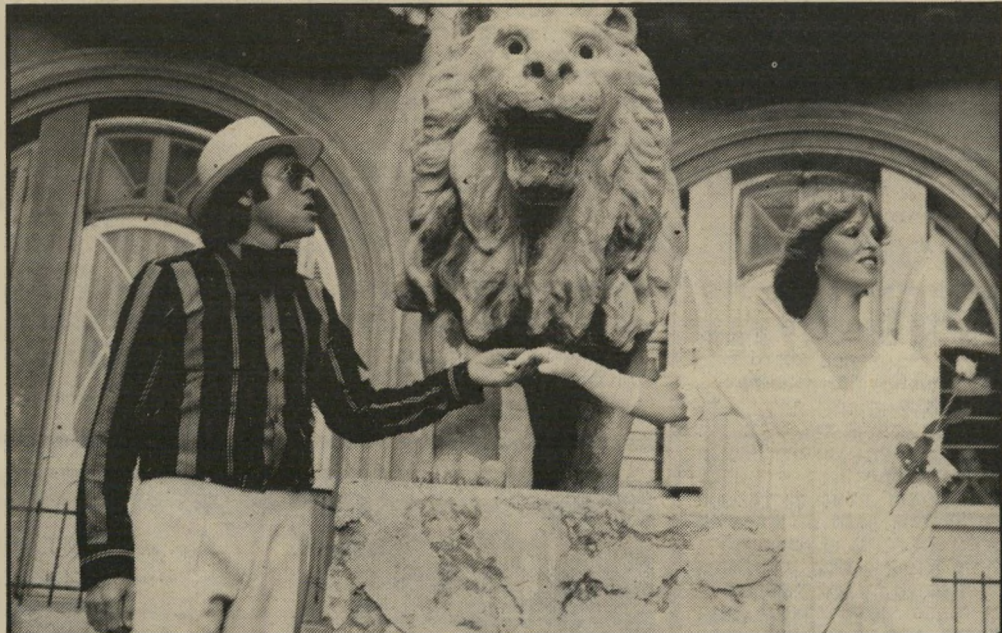
הם גרים באילת היום — דורית ומנחם — כי הם אהר- בים לגור באילת. נכון שהחלטה

מסיים. המיסגרות החיצוניות הן שוליות.
היא רואה הבדל גדול בין המילה "סופר" ובין המילה "מחבר". היא חושבת שתפקידה הוא לחבר דבר- רים. היא לא משנה את המצי- אות, רק מסיפה לה דברים. לכן זה דומה לפעמים — הסיפורים ההתיים — אבל בפירוש לא אותו דבר.
זה המקום לשאול אותה את ה- שאלה הבלתי-נמנעת. בסיפורך הכנה לרומן את כותבת על רומן עם סופר ישראלי בשם יואל קן. כסופר-שיער ומעשן מיקטרת. כל מי שמצוי קצת בספרות העברית יודע שהתכווה לירם קניוק. מדוע חש- פת אותו? האם לא פגעת בו ובי- אשתו?
"פחדתי מהשאלה הזאת", אומרת

באוניברסיטה ואמא של תום וגרו- שה יפה בת 22. הם התאהבו והתי- חתנו. "אני מאהבת בו בצורה הכי פשוטה. כמו ברומאן הרומאני- טי". מאו הם עושים הכל ביחד. "חיים מרובעים ושמרנים. כי רק כך מוסד הנישואין יכול להתקיים, אם סותמים את הפתחים כבר בי- התחלה."
אחרי שהתקבלה לקהילה הספר-ו- תית, יכלה להרשות לעצמה להר- ציא את ספרה השני, אימשה, שהוא ספק ספר-ילדים וספק ספר- הדרכה להורים מתגרשים. אימשה מדבר על אבא חדש שבא הביתה ועל תהליך ההתקרבות בינו ובין הילד או הילדה ועל המילחמה של כל אחד מהם על אהבתה של ה- אשה-האם. "זו היתה הזדמנות לכ- תוב משהו מאוד פשוט, מאוד

הבן דין והבת תום, בעלי רוצה 7 ילדים — אז כל האופציות פתוחות!

דורית ומנחם ביום נשואיהן * נעשנו קצת פולנים — פתאום חשוב חשבון הבנק

מצחיקנים סוכר ולוי בבית-ספר

היה לנו תקציב מאוד קטן לכל מה שקשור לתלבושות ולתפאורה. היה לי חשוב שההצגה תצליח, ודאגתי לאבזורים ולתפאורה. וכך, במיקרה, הפכתי גם לעוזרת הבימאי אריה סוכר. התקיימו שתי הצגות בלבד. לכל הצגה באו 2000 ילדים."

"נדלקתי עליה", אומר אריה. "על הטיפוס, על הראש, ועל צורת עבודתה."

"זה היה הרדי", מוסיפה נאוה. אריה אמר לה שהוא יחשוב עליה, ושפעם הם עוד יעבדו ביחד. זה היה באביב שעבר. זמן קצר אחרי כן הם הכינו את פסטיבל עכו, ש- היה חגיגת שימחה וצחוק שארכה חמישה ימים. "ראינו כי טוב ומאו- נתחנו עובדים ביחד."

אישה

מרובעת

שוקי (בעלה), מעצבת-האופנה "שוקי לוי", לא אהבה אותי ליצנית. הוא אוהב אשה יותר מרובעת, אבל מה לעשות? אני ליצנית מבטן ומלידה. אני אהבת צחוק ולהצחיק, אני טיפוס שמח- פש הומור בכל דבר. האדם הצור חק נמצא בסביבה נוחה, או שהוא מחפש אותה. זה כמו ילד קטן ש- הוריו גוערים בו ותגובתו היא צחוק. הוא מנסה להתעלם מהתחר- שה הלא נוחה, ואריה מוסיף: "כל אדם שואף לצחוק טהור, או למה שנומד מאחוריו, שזה הבי- טחון והשקט הנפשי. כל מי שיכול 'להרום לזה עושה שרות גדול לאחד הצרכים הבסיסיים של ה- אדם".
אורנה גלזן

נפשי עצום. הצחוק הוא עלוקה היכולה להיצמד על כל מצב-רוח."

העיקר שיש תואר

כשמדברים על צחוק אופ- טימי ישנם שני סוגים עיק- ריים. האחד הוא סיפוק נפשי ה- נובע מהצלחה, מתנה, הושג, פגי- שה, והשני הוא מדברים מצחיקים כשלעצמם, אך גם אותם צריך לברור כי לא כל דבר מצחיק בסרט. או על הבימה גורם לצחוק ולרוגע. הביטחון, השקט הנפשי והצחוק האופטימי שייכים לאותה משפחה.

כששואלים אותך במה אתה ע- טק, מה אתה משיב?

"אני אומר שאני אמן העוסק בקולנוע, תיאטרון, כתיבה, בימוי ומישחק. אני לא אומר שאני דר- קטור לצחוק, כי יש כאלה שרוצים שאני ארפא אותם ואומרים לי: תראה אדוני הרופא, יש לי בעיה, אני לא צוחק מספיק. או שואלים אותי: תגיד לי, למה במצב כזה הצחוק שלי כזה? איך אפשר ל- שפר את הצחוק? ברור להם כי היום לכל מיקצוע יש רופא."

ומה אומרים הוריו על בנם הדוקטור לצחוק?
"עד שלא נעשיתי ד"ר, הם לא התייחסו אלי ברצינות. היום כשר- אני ד"ר ויש לי תעודה, זה בסדר. אז מה אם אני ליצן? אז מה אם אני מצחיק? העיקר שיש לי תואר."
וכסף, עושים מה כסף?
"כסף זה הדבר הפחות חשוב."

לרדת לשם היתה גם בגלל בעיות גזילות. אבל הם אוהבים את ה- מקום, נוח להם, אולי מפני שהיא עיר במדבר. הם לא משתתפים יותר במירוץ. הזמן שלהם הוא זמן נטו. התעייפו מהמירוץ הבל- תייסוס של תל-אביב. המעבר לאילת היה כמו מעבר מרומנסקה לריאליום. נכון שבתקופה האחר- נה בתל-אביב הרגישה קצת גרופי. עוד לא לגמרי שוה לחברה ה- אלה, היושבים ביום השישי אחרי- הצהריים בקפה שטרן. הרגישה שלא מוכרחים את תל-אביב. (המשך בעמוד 68)

דורית בעצב, "זה כבר גרם הרבה מאוד צער, גם לי, גם לירם, ואולי לעוד אנשים. אבל אם אי- אפשר לוותר על השאלה הזאת, אני אנצל את הראיון כדי להע- אני דברים על דיוקם. כשכתבתי יואל קן התכוונתי לירם קניוק. עד פה עובדות. השאר — ואני מצטערת שאנשים לא הבינו את זה — חלומות. רוני סומק הכיר לי את יורם קניוק והוא הקסים אותי. אז הייתי בהריון, עדיין נשואה לאמ- נון. גם אני מצאתי חן בעיניו, יותר נכון ההריון שלי מצא חן בעיניו.

תמים". תוך כדי הבאת הספר ל- דפוס, כבר היתה עסוקה בכתיבת הרומן תחנה מרכזית. חצי אוטובי- אוגרפיה. "הכל חצי אוטוביוגרפיה, הדברים שקורים לך והדברים ש- לא". ספר על איש שלוקח לו אשה ובונה לה בית בתחנה המרכזית. מנחם בנה לדורית בית בתחנה ה- מרכזית והיא ילדה לו ילד (דין) בן ה-4).
גם הם עברו בתחנה המרכזית את התקופה הקסומה של ההתק- רבות, של הגישושים, התקופה ה- נאיבית. פה גם נגמר הדמיון בין דורית ומנחם ובין גיבורי הספר. הרגע שקורה בין שני אנשים זה הסוד. זו האוטוביוגרפיה. לא ה- מילים שנכתבות אחר-כך. הסלק- ציה היא החשובה, בחירת מומנט

* בסימטה התלאביבית ה- קרויה, סימטה אלמונית, בקירבת כיכר מגן-דוד